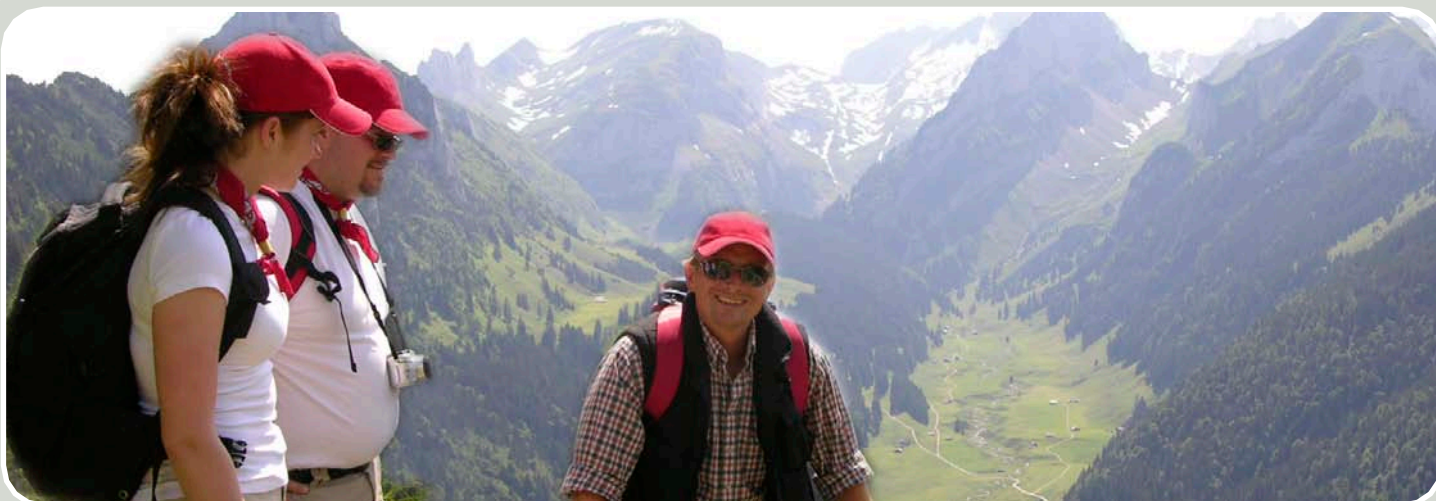

Jäsenkirje 2 huhtikuu 2008

SVEITSIN YSTÄVÄ

Sveitsin Ystävät Suomessa ry

1948 - 2008 • 60 vuotta

YSTÄVÄMAAMME SVEITSI

Sveitsin yli 700 vuotta vanha historia on turvallinen tausta maan nykyaikaiselle kehittymiselle ja sopeutumiselle globaalissa maailmassa. Maan asukkaiden halu ja sitkeys pitää huolta itsemääräämisoikeudestaan ympäröivän maailman paineista huolimatta on kestänyt.

Alppiluonnon muutokset, läpikulkuliikenteen paineet ja maailmantalouden yhteistyövaatimukset EU-maiden puristuksessa ovat haasteita ja nykyajan taisteluja ilman miekkoja ja keihäitä. Tulevaisuuden historiankirjoitus näyttää, miten maa tulee siinä onnistumaan.

Onko Sveitsi meille unelmamaa, josta tunnemme vain fonduen ja folkloren? Yhdistyksemme on kuusi vuosikymmentä tuonut Sveitsiä lähemmäksi. Haluamme viedä Sinut, Sveitsin ystävä, edelleen näkemään ja kokemaan tämän päivän ystävämaata sekä virtuaalisesti, että konkreettisesti ja löytämään sieltä aina uudenlaisia unelmia.

- **Juhlavuosi on menossa - mitä sen jälkeen?**
- **SYS:n stipenditoiminta**
- **SYS:n matkailutoiminta**
- **Sveitsin valaliitto**
- **Paikallisosastojen toimintaa**
- **60-vuotisjuhlan ohjelma**

Tervetuloa uusi sihteerimme Mia Lanz

Maaliskuun alussa Sveitsin Ystävät sai uuden osa-aikaisen sihteerin, joskin hänelle yhdistyksemme on tuttu, koska hän on ollut Turun SYS:n hallituksen rivijäsen vuodesta 2003 ja paikallisosaston sihteerinä vuodesta 2004 alkaen.

Hän on paljasjalkainen turkulainen, mutta muutti Sveitsiin jo 16-vuotiaana. Mia asui ja työskenteli siellä 15 vuotta, joista kahdeksan Zürichissä ja seitsemän Asconassa. Suomeen muuttonsa jälkeen hän on viettänyt siellä säännöllisesti lomat lastensa kanssa. Sveitsin lomiin sisältyy aina satoja SBB-kilometrejä, junamatkailun ja vaellusretkien ollessa perheen yhteisiä harrastuksia. Kontakti sveitsiläisiin sukulaisiin ja ystäviin on tiivis ja matkustelu puolin ja toisin merkittävä osa perheen kaksikulttuurista ja -kielistä elämää.

Mia on toiminut italian ja saksan kielen opettajana Turussa ja lähiympäristössä vuodesta 2000 sekä matkanjohtajana ja opettajana kulttuuri- ja kielikurssimatkoilla vuodesta 2006 alkaen. Hän on pitänyt Sveitsi-aiheisia esitelmiä sekä yhdistyksen tilaisuuksissa että kouluissa.

Filosofian maisterin opinnot Turun yliopistossa ovat loppusuoralla, pääaineena Italian kieli ja kulttuuri, sivuaineina germanistiikka sekä aineenopettajan pedagogiset opinnot.

Sveitsin tunnetuksi tekeminen Suomessa sekä maidemme välisen kulttuuritoiminnan kehittäminen ovat Mialle sydämen asioita.

Kuva: Mia Lanz

Jäsenkirjeen tekstit:

Seppo Rahkonen: Juhlavuosi on menossa - mitä sen jälkeen?

Esko Vaahtolammi: SYS:n stipenditoiminta
SYS:n matkailutoiminta

Hannu Laaksonen: Sveitsin valaliitto

Taitto: Pentti Turunen

Sveitsin Ystävät Suomessa ry (SYS)

Toimisto ja postiosoite: Vuorimiehenpuistikko 4 D 32, 00140 Helsinki.

Puhelinpäivystys tiistaisin klo 12-16.00

puh. 09 657800. Sähköpostiosoite: sys@sveitsi.fi.

Liity jäseneksi www.sveitsi.fi/sys-liity-jaseneksi.

Yleis- ja matkailutietoa Sveitsistä www.sveitsi.fi

Tietoa SYS:n tapahtumista www.sveitsi.fi/sys.

Yhdistyksen sihteeri Mia Lanz

Sveitsin Ystävät Suomessa ry (SYS)

Hallitus 2008

Seppo Rahkonen

Puheenjohtaja

seppo.rahkonen@suomi24.fi

09 3444958, 044 3773226

Asko Järvinen

Varapuheenjohtaja,

asko.jarvinen4@luukku.com

Aila Niinikoski

aila.niinikoski@kolumbus.fi

Stipendiaattien koordinaattori

Esko Vaahtolammi

esko.vaahtolammi@suomi24.fi

Tiedotusvastaava

Tanja Dowe

tanjadowe@yahoo.com

Juhani Kärjes

juhani.karjes@mikkeli.fi

Hannu Laaksonen

hanlaa@utu.fi

Leena Laine

leenamarketta.laine@vantaa.fi

Kikka Salmi-Zürcher

kikka@diefinnin.ch

Paikallisosastojen puheenjohtajat

Jyväskylä

Matti Eerola

m.eerola@kotiposti.net

Lahti

Pirjo Pfäffli

pfafflipi@gmail.com

Kuopio

Päivi Heikkinen

paivi.heikkinen@siilinjarvi.fi

Mikkeli

Markku Yli-Jama

015 360641

Oulu

Raimo Petäsno

rpetas@hotmail.com

Pääkaupunkiseutu

Leena Nurminen

lesinur@gmail.com

Rovaniemi

Eero Pajula

epajula@nettilinja.fi

Tampere

Kaija Kulmala

pj@sveitsin-kilta.fi

Turku

Hannu Laaksonen

Kaksi kalustettua (sis. myös vuodevaatteet ja astiat) 3 h + keittiö -huoneistoa vuokrattavana Luganossa joko viikottain tai kuukausittain. Hinta SYS:n jäsenille 350 €/viikko tai sopimuksen mukaan. Tiedustelut Timo Åberg 040 5851728.

HISTORIIKIN ENNAKKOTILAUS

SYS:n 60-vuotishistoriikista tulee n. 240 sivua ja n. 30 kuvaa käsittävä nelivärinen teos. Sitä on mahdollista varata ennakkoon hintaan 18 €. Kirja toimitetaan tilaajille 2.8.2008 tapahtuvan julkaisemistilaisuuden jälkeen. Mikäli olet kiinnostunut, lähetä ilmoitus „Historiikin ennakkovaraus“ yhteystietoinesi sähköpostina tai normaalina postina yhdistyksen toimistoon.

**Toivotan hallituksemme puolesta kaikki Sveitsin ystävät tervetulleiksi yhdistyksemme 60-vuotisen taipa-
leen pääjuhlaan Helsinkiin 2. elokuuta 2008**

JUHLAVUOSI ON MENOSSA - MITÄ SEN JÄLKEEN?

Monipuolinen matkapalvelutarjonta, internet ja halpalentoyhtiöt ovat tuoneet maailman kaukomaat yhä laajempien ihmisjoukkojen ulottuville, ainakin virtuaalimatkailevana. Sveitsinkin saa näyttöruutuun melko helposti ja varsin moni menee sinne aivan oikeasti. Jotkut lähtevät laskettelemaan talvihangille, patikoimaan alppiniittyjen reunapoluille tai sukulaisia tapaamaan ja toiset pitkäaikaisesti työtä tekemään, uutta elämänlaatuakin etsimään, kuten oli monien päämääränä 1970-luvulla. Yhdistyksemme tarjoaa edelleenkin merkittävää tietoa ja tukea niin kävijöille kuin menijöillekin, vaikka suuri osa suomalaisista osaa myös itsenäisesti liikkua ainakin eurooppalaisessa ympäristössä.

Työelämä ja opiskelu vaativat aktiivikansalaisilta yhä tarmokkaampaa otetta ja vapaa-ajan viettomahdollisuuksiin on suoraan ylitarjontaa. Yhdistystoiminta ei enää kovin vahvasti houkuta vallankaan nuoria kansalaisia. Jotakin erinomaista pitää olla, jos mielitään saada paljon osallistujia. Alkaneen juhlavuotemme Sveitsi-aiheiset yleisesitelmät Turussa, Tampereella ja Helsingissä vetivät melko hyvin kuulijoita, olivat siis kiinnostavia. Kun on tarjolla hyvää ohjelmaa tai pöydän antimia, saadaan muutamia uusiakin uteliaita paikalle.

Vuosikokous valitsi hallituksemme uusina jäseninä Kikka Salmi-Zürcherin ja Asko Järvisen, jotka toivotan tervetulleiksi. Kokopäivätyöhön toisen työnantajan palvelukseen siirtynyt sihteeriimme Raija Teinilä sai pyynnöstään eron myös hallituksen jäsenyydestä. Muut hallituksen jäsenet jatkavat työtään, allekirjoittanut puheenjohtajana.

Olemme maaliskuun alussa saaneet myös uuden sihteerin Mia Lanzin. Sveitsissä vuosia asunut ja yhdistyksemme Turun-Satakunnan paikallisosastossa aktiivisesti toimiva Mia osoittautui sopivimmaksi monien hyvien hakijoiden joukosta. Hallitus sekä varmaan koko jäsenkunta toivovat Mialle menestystä yhdistykselle tärkeässä haasteellisessa tehtävässä.

Hallitus esitti vuosikokouksessa vaihtoehtoisia tulevaisuuskuvia yhdistyksemme toiminnalle. Kokous vahvisti esitetyn merkittävästi kasvavan budjettikehyksen ja stipendirahastomme tukirahoituksen sekä antoi näin taloudelliset perusteet toiminnan

kehittämiseksi. Hallituksen mietittäväksi ja toteutettavaksi jäi rahan muuttaminen tuloksia tuottavaksi yhdistyksen päämäärien mukaiseksi toiminnaksi. On selvää, että raha ei muutu itsestään jäsenkuntaa palvelevaksi tiedoksi ja kiinnostaviksi tapahtumiksi. Tämä vuosi on monine tapahtumineen jo pääosin suunniteltu. Työtä ja tekijöitä tarvitaan niin suunnittelussa kuin toteutuksessa. Tähän saakka tilaisuuksien järjestäjien pieni aktiivijoukko on yleensä maksanut osallistumismaksunsa siinä kuin muukin yleisö. Hyvää mieltä voisi toimijoille tuoda sekin, kun ei tarvitse maksaa siitä, että saa olla tarjoilu- ja järjestelytehtävissä..

Budjettikehyksen myötä hyväksyttiin linjauksena myös lisääntyvä palvelujen osto yhdistyksen toimintojen tukemiseksi.

Tämä keventää hallituksen työtä ja antaa mahdollisuuden keskittyä uuden suunnitteluun.

Juhlavuotemme on antanut aiheen tarkastella menneiden vuosikymmenten toimintaa. Yhdistyksen ja Sveitsi-yhteistyön historiikki valmistuu pääjuhlaamme mennessä ja on halukkaiden ostettavissa.

Hallitus on arvostanut menneiden vuosien työtä yhdistyksen päämäärien hyväksi ja palkitsee ansioituneita toimijoita huomionosoituksin pääjuhlassamme.

Juhlan jälkeen meidän on paneuduttava tulevaisuuteen. Hallituksella ei ole suurta viisasten kiveä, joka ratkaisisi kaiken valmiiksi. Kiven palasia on ajatuksina koko jäsenkunnallamme, tuokaa ne esiin! Hallitus yrittää koota ne yhteen toimivaksi kokonaisajatuksiksi. Julkisuudessa on ollut mielipiteitä suurten ikäluokkien vallassa roikkumisesta ja nuoremman polven saamattomuudesta. Meidän yhdistyksessämme on tekijöille tilaa, mukaan niin suuret kuin pienetkin ikäluokat.

Hyvää juhlavuotta toivottaen

Seppo Rahkonen
puheenjohtaja

Kuva: Mia Lanz

SVEITSIN YSTÄVÄT SUOMESSA ry.

60 VUOTTA

Juhlavuoden merkeissä on jo hyvällä menestyksellä järjestetty avoimia yleisöluentoja Sveitsistä ja muita tapahtumia Helsingissä, Turussa ja Tampereella. Esitelmäsarja jatkuu vielä syksyllä Mikkelissä. Yhdistyksen syntymäpäiviä vietetään **Helsingissä** virallisemmin **1.-3.8.2008** seuraavan ohjelman mukaisesti.

Sveitsiläistä kulttuuria

Perjantaina 1.8.2008 klo 11-13.00

Esplanadin lavalla

Ohjelmassa on mm. monimuotoista musiikkia (alppitorvi, käyrätorvi, harppu ja viulu), runonlausuntaa ja Sveitsi-tietoutta.

Tämä on avoin yleisötapahtuma eikä edellytä ennakoilmoittautumista.

Ilmoittautumiset

Pääjuhlaan ja lounasristeilyyn tulee ilmoittautua sekä maksaa tilaisuuden edellyttämät maksut 19.6.2008 mennessä.

Ilmoittautuminen: Tilaisuudet, joihin osallistuu, osallistujien nimet ja mahdollinen erikoisruokavalio.

1. SYS:n toimistoon sähköpostilla sys@sveitsi.fi tai
2. Soittamalla SYS:n toimistoon puh 09-657 800 tiistaisin klo 12.00-16.00. Muina aikoina ilmoittautumisen voi sanella puhelinvastaajaan tai
3. Lähettämällä alla oleva ilmoittautumiskaavake täytettynä SYS:n toimistoon, os. Vuorimiehenpuistikko 4 D 32, 00140 Helsinki

Osallistuminen maksetaan SYS:n tilille Nordea 157230-203125 ja maksuun tulee laittaa viitenumeroiksi 6004. Ulkomaan maksuissa tarpeellinen tilin IBAN-numero on FI91 1572 3000 2031 25

Hotellimajoitusta juhluvieraille

Olemme alustavasti tehneet SYS-kiintiövaraukset seuraavista hotelleista:

Hotelli Park Käpylä, Pohjolankatu 38, huonehinnat:

1 hh 67 euroa/vrk ja 2 hh 74 euroa/vrk (norm. 108€).

Hintaan sisältyy aamiainen, aamu-uinti ja kuntosalin käyttö.

Varaukset suoraan hotelliin puh. 09-799755,

www.parkhotelkapylya.fi mainiten SYS-varaus.

Alennushinta voimassa, jos varaus 23.6.mennessä.

Hotelli Helka, Pohj.Rautatiekatu 23 (Kamppi), huonehinnat:

1 hh 76 e/vrk ja 2 hh 100 e/vrk (norm. kesäh. 112€).

Hintaan sisältyy aamiainen ja aamusauna. Varaukset mainiten

SYS-varaus suoraan hotelliin puh. 0800-169069, e-mail:

reservations@helka.fi, www.helka.fi

Alennushinta voimassa, jos hotellivaraus on tehty 1.7.08

mennessä. Muistakaa mainita yhdistyksen jäsenyys niin saatte edullisemmän hinnan.

ILMOITTAUDUMME SEURAAVIIN SYS:N JUHLAVUODEN TILAISUUKSIIN

Pääjuhla 2.8. klo 14.00 alkaen Karjalatalo. Käpylänsukuja 1, Käpylä, Helsinki.

Osallistujat: _____

Erityisruokavalio: _____

.....

Lounasristeily 3.8. klo 11.30 alkaen Kauppatori. Kokoontuminen klo 11.00

Osallistujat: _____

Yhteystieto: _____

Pääjuhla

Lauantai 2.8. klo 14.00 alkaen Karjalatalolla

Käpylänkuja 1, Käpylä, Helsinki.

OHJELMA

14.00 Alkusoitto - Christian Holenstein
Avaussanat - puheenjohtaja Seppo Rahkonen
Monologi - näyttelijä Rina Hofmann
Musiikkia - Christian Holenstein ja Leena Laine
Juhlapuhe - Sveitsin suurlähettiläs Josef Bucher
Musiikkia - Bruno ja Petra Dudli (harppu ja viulu)
60-vuotishistoriikki - Esko Vaahtolammi
Huomionsoitukset
Tervehdykset
Loppusoitto - Christian Holenstein

16.00 Väliaika, malja yhdistyksen 60-vuotiselle toiminnalle ja historiikille

16.45 Juhlapäivällinen - Karjalatalon pitopöytä

Ilta jatkuu musiikin, yhteislaulun yms. merkeissä klo 20 asti

Christian Holenstein ja Leena Laine Kuva: Pentti Turunen

Ennen 60-vuotisjuhlan alkua, klo 12-14 välillä, Karjalatalon ravintola Karjalantuvassa on ostettavissa keittolounas, kahvia yms.

Päivälliskortti maksaa **45 euroa** ja sisältää Karjalatalon pitopöydän (vesi, maito tai kotikalja) ja kuohuviinitarjoilun väliajalla sekä eteispalvelun.

Ilmoittautuminen edellä olevan ohjeen mukaisesti.

Iloinen lounasristeily Itä-Helsingin saaristossa

Sunnuntaina 3.8. klo 11.30–13.00 m/s Doris (IHA-lines Ab)

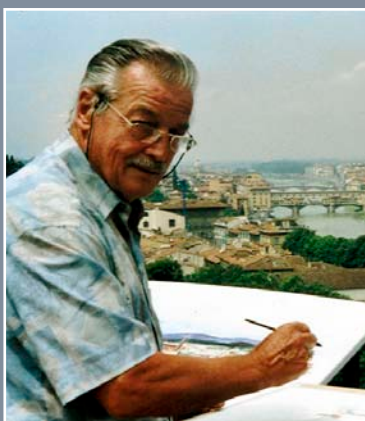
Risteily on tarkoitettu sveitsiläisille vieraillemme ja yhdistyksemme jäsenille.

Kokoontuminen klo 11.00 Kauppahallin Kauppatorin puoleisella ulko-ovella.

Merilounaspöytään kuuluu erilaisia kaloja ja salaatteja, useita erilaisia kastikkeita, saaristolaisleipää, porsaan ulkofile, keitettyjä perunoita, lämmin kasvislisäke sekä kahvi ja tee.

Risteily ja lounas yhteensä **30 €**. Paikkoja on rajoitetusti, joten osallistuminen edellyttää ennakoilmoittautumista alla olevan ohjeen mukaisesti. Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Peruutusmaksu 14 € 15.7. jälkeen.

STIPENDIAATTI- VIERAITA

Stipendiaatteina Suomessa
Christian Holenstein v. 2003
Franziska Furrer v. 2004
Theo Landis, Sveitsin stipendi-
säätiön presidentti
1976-2001

kuva oikealla
Minna Lehtola v. 1997
Brigitte Vinzes v. 1997
Tiina Stürzinger v. 1997
Annegret Merz v. 1997
edessä vierailuemäntinä
Tuija ja Tarja Luotola

SYS:n stipenditoiminta

Tässä artikkelissa hahmotetaan pelkistetysti yhdistyksen toiminnan peruselementin, stipendiaattitoiminnan, syntyvaiheita ja toimintaa.

Stipendiaattitoimintaa käynnistetään

Heti SYS:n perustamisesta lähtien oli tavoitteena stipendien myöntäminen sveitsiläisille, kuten sisaryhdistys myönsi suomalaisille. Vuonna 1949 huhtikuussa asiasta keskusteltiin johtokunnassa ja lopputuloksena oman stipendirahaston perustaminen *pan-tiin toistaiseksi pöydälle*.

Lokakuussa 1949 Suomessa vierailulla ollut SVFF:n puheenjohtaja Gubert von Salis selosti johtokunnan kokouksessa SYS:n roolia stipendiaattivaihdossa. *Asianomaisten korkeakoulujen, ministeriöiden ja muiden instanssien ehdotusten perusteella Suomen yhdistys tutkii ehdokaiden sopivuutta ja antaa asiasta lausuntonsa sveitsiläiselle Stipen-*

diatsstiftungille. SYS:n johtokunta käsittelee siten normaaleissa kokouksissaan suomalaisten stipendihakemuksia ja antoi niistä lausuntonsa ja esitti puoltojärjestyksen.

Stipendiaattilautakunta muodostetaan

Stipendianomusten käsittely työllisti johtokuntaa siinä määrin, että 1958 päätettiin perustaa viisi jäsentä käsittävä lautakunta käsittelemään stipendiaattiasioita. Mukana olisi mm. kaksi entistä stipendiaattia ja kaikki jäsenet edustaisivat eri toimialoja. Lautakunnan tehtävänä oli esittää viisi ehdokasta paremmuusjärjestyksessä johtokunnalle. Stipendiaattilautakuntaan valittiin professori Jaarli Jauhiainen (puheenjohtaja), professori Gunnar Fougstedt, maisteri Aili Palmén, maisteri Toini Mikkola ja toimittaja Annikki Arni. Stipendiaattilautakunta toimi tässä kokoonpanossa vuoteen 1979 saakka. Nimi muutettiin vuonna 1976 stipendiaattitoimikunnaksi.

Vuoden 1997
stipendiaattivierailuemäntineen

Stipendirahasto perustetaan

Vuonna 1960 tilintarkastajat olivat kertomuksessaan ehdottaneet, että stipendiaattirahasto olisi erotettava erilliseksi rahastoksi. Heidän esityksensä johti toimenpiteisiin keväällä 1962

Puheenjohtaja Viljo Turunen ehdotti, että SYS ryhtyisi toimenpiteisiin stipendirahaston perustamiseksi. Sen varoista myönnettäisiin vuosittain esim. yksi stipendi jollekin sopivaksi katsotulle sveitsiläiselle kulttuurihenkilölle. Edellytyksenä vaadittaisiin, että *hänellä on tahtoa, kykyä ja keinoja tehdä sen jälkeen kulttuuriamme tunnetuksi Sveitsissä*. Turunen ehdotti, että johtokunta esittäisi yhdistyksen kokoukselle stipendirahaston peruspääomaksi puoli miljoonaa markkaa yhdistyksen varoista. Seuraavassa vuosikokouksessa 1963 perustamisesitys hyväksyttiin. Peruspääomaksi päätettiin siirtää 5 000 mk yhdistyksen varoja. Rahauudistus vuoden 1963 alussa muutti kaavaillon puoli miljoonaa markkaa viideksi tuhanneksi markaksi (n. 8 800 euroa vuoden 2006 ostoarvolla mitattuna). Rahastoa kartutettiin saaduilla lahjoituksilla ja siirtämällä vuosittain muun toiminnan ylijäämästä erikseen harkittu summa stipendirahastoon. Vuonna 2002 stipendirahaston peruspääoma nostettiin 200 000 euroon. Seuraavan kerran muutoksia tehtiin vuoden 2007 vuosikokouksessa, jossa peruspääoma nostettiin kaksinkertaiseksi 400 000 euroon.

Tammikuun 1969 johtokunnan kokouksessa puheenjohtaja Viljo Turunen esitti, että stipendirahaston kartuttamista ja sveitsiläisten stipendiaattien valitsemista varten muodostettaisiin erillinen hoitokunta.

Stipendirahaston hoitokunta perustettiin aikanaan ja ohjesäännössä sille määritettiin tehtäväksi: *Rahaston asioita hoitaa ja niistä vastaa hoitokunta, joka myös päättää stipendien ja apurahojen myöntämisestä sekä varojen muusta käytöstä.*

Hoitokuntaan valittiin eri kulttuuri-

Stipendiaattien tapaamisessa v. 2005 olivat mukana myös stipendiaatit Pentti Airio, Esko Vaahtolampi, Heikki Ylönen ja Kalevi Iskanius
Kuva: Pentti Turunen

aloilta professori Pekka Ahonen, professori Maija Lehtonen, kauppaneuvos Roger Lindberg, professori Tuomo Polvinen, professori Sakari Saarikivi, vakuutusneuvos Helmer Spolander, eversti Viljo Turunen sekä yhdistyksen puheenjohtaja KM Sven Ekroos asemansa perusteella.

Näin yhdistykseen oli muodostettu kaksi erillistä toimikuntaa käsittelemään stipendiasioita. Stipendiaattilautakunta antoi edelleen lausunnot Sveitsiin menevistä stipendihakemuksista. Stipendirahaston hoitokunta käsittelee Suomeen SYS:lle tulleet stipendihakemukset ja vastasi rahaston varojen sijoittamisesta.

Säännöt tarkentuivat ja stipendijaosto syntyi

Vuonna 1982 vuosikokouksessa hyväksyttiin hallituksen esitys stipendirahaston hoitokunnan ja stipendiaattitoimikunnan yhdistämisestä. Yhdistymisessä nimitys muutettiin stipendijaostoksi. Samassa kokouksessa käsiteltiin myös stipendirahaston ohjesäännön muutosehdotus. Asiaa tutkineen työryhmän esitys oli, että stipendirahaston kuuluessa yhdistyksen varallisuuspöytäkirjaan, tulee sen olla hallituksen valvonnassa. Jatkovuosikokouksessa hyväksyttiin stipendirahaston ohjesäännön muutosesitys lopullisesti. Siinä määritettiin rahaston hoitovastuu yhdistyksen hallitukselle sekä täsmennettiin uutena nimityksenä käyttöön otetun stipendijaoston tehtävät

Professori Pekka Ahonen toimi stipendijaoston puheenjohtajana vuoteen 1992 saakka. Hän jatkoi vielä stipendijaoston jäsenenä vuoteen 2001

saakka, jolloin hän luopui tehtävästään 25 vuoden jäsenyyden jälkeen. Hänen jälkeensä lehtori Mirjami Niinimäki toimi jaoston puheenjohtajana vuosina 1993–95. Vuonna 1996 puheenjohtajaksi valittiin YTM Aila Niinikoski, joka oli edellisenä vuonna valittu stipendijaoston jäseneksi.

Stipendijaoston toiminta

Stipendijaosto kokoontui useimmiten kerran vuodessa käsitellen tulleet anomukset. Sääntöjen tarkistuksen jälkeen stipendijaostolla oli stipendihakemusten osalta itsenäinen päätösvalta eikä sen päätöksiä tai lausuntoja tarvinnut enää alistaa johtokunnan käsittelyyn, kuten aikaisemmin. Se valitsi Suomeen tulevat stipendiaatit käytössä olevan rahoituksen puitteissa ja antoi suoraan omat suosituksensa suomalaisista hakijoista Sveitsissä toimivalle stipendijaostolle.

Anomusten määrä vaihteli vuosittain. Esimerkiksi vuotta 1982 varten Sveitsiin lähetettiin jaoston käsittelyyn jälkeen 20 anomusta, joista siellä hyväksyttiin viisi. Suomeen tuli yhdeksän anomusta, joista viisi hyväksyttiin. Vuonna 1988 päätettiin, että ei myönnetä stipendejä, koska saapuneet kaksi anomusta eivät täytäneet sääntöjen vaatimuksia. Stipendien suuruudet päätti yhdistyksen hallitus stipendijaoston tekemän esityksen perusteella. Stipendin suuruus kytkettiin stipendiaattiviikkoihin. Stipendien suuruus on euron käyttöönoton jälkeen ollut 1 100 - 1 700 euroa 2-4 viikon stipendiajan pituuden perusteella.

Vuoden 2007 upseeristipendiaatit, kapteenit Alex Sopra (vas) ja Andrea de Lusi pitämässä esitelmää SYS:n jäsenille Maanpuolustuskorkeakoululla. Kuva: Esko Vaahtolammi

Upseeristipendiaatit

Vuoden 1968 aikana SYS tarjosi Suomen Puolustusvoimien 50. juhlavuoden kunniaksi Sveitsin puolustusvoimille stipendejä käyttöön. Ensimmäiset sveitsiläiset upseerit, eversti Werner Meyer ja everstiluutnantti Fritz Leutzinger, saapuivat Suomeen kesäkuussa 1970 neljän viikon stipendimatkalle.

Puolustusvoimien lähtökohdista laadittu ohjelma painottui sotilaskohteisiin, mutta siihen sisältyi tutustumista myös ko. paikkakunnan yleisiin nähtävyyksiin. Myöhemmin ohjelmaan sijoitettiin enemmän myös siviilielämään ja kulttuuriin tutustumista. 1980- ja 1990-luvuilla neljän viikon ohjelma-aika oli jaettu kahtia. Toisesta kahden viikon jaksosta vastasi puolustusvoimat ja toisen puoliskon ohjelmasta vastasi SYS. Molempien pohjana olivat stipendiaattien esittämät toiveet, joita pyrittiin noudattamaan mahdollisuuksien mukaan. 2000-luvulla ohjelma on laadittu yhteistoiminnassa puolustusvoimien ja SYS:n kanssa, pyrkien sijoittamaan siviili- ja sotilaskohteet tasaisesti koko stipendiaattijalle.

Vakiintuneen käytännön mukaan Suomeen saapuu neljän viikon ajaksi kaksi sveitsiläistä upseeria, joista toinen on miliisiupseeri ja toinen aktiiviupseeri. SYS:n stipendijaosto ei käsittele upseeristipendiaattien hakemuksia, koska heidät valitsee Sveitsin puolustusvoimat omien menettelytapojensa mukaisesti.

Siviilistipendiaatit

Rahaston tarkoituksena on myöntää stipendejä ja apurahoja myös Sveitsin kulttuuria edustaville Sveitsin kansalaisille sekä asumisoikeuden saaneille Sveitsissä asuville henkilöille, joilla on tarvittavat edellytykset tutustua maassamme Suomen kulttuuriin ja heidän omalla tai muulla sopivaksi katsottavalla alalla sekä tehdä sitä tunnetuksi Sveitsissä kirjoituksin, esitelmin

ym. vastaavin menetelmin. Stipendiaattiajan pituus on rajattu 2-4 viikkoon. Pituuden määrittää stipendiaatin oma toive. Vuosittaiselle stipendiaattiajalle on asetettu rajoite, että vierailu ei voi tapahtua kesälomista johtuen heinä-elokuussa.

SYS:n stipendijaosto valitsee vuosikokouksen vahvistaman budjetin puitteissa stipendiaatit. Valintaperusteena on yleisten perusteiden lisäksi yhtenä tekijänä hakemuksessa esitetyn aihealueen kiinnostavuus tai ajankohtaisuus. Nimetty yhteyshenkilö laatii stipendiaatin kanssa stipendiaattiajan ohjelman, ottaa yhteyden tarvittaviin tahoihin sekä avustaa stipendiaattia käytännön järjestyksessä. Järjestelyissä hyödynnetään paikallisosastojen tukea sekä samalla tarjotaan paikallisosastoille mahdollisuuksia mm. esitelmätilaisuuksien järjestämiseen.

Siviilistipendiaattien lukumäärä on vaihdellut vuosittain 2-5 henkilöön. Ensimmäinen varsinaisen siviilistipendi myönnettiin 1979 professori Caspar Diethelmille (Luzern), joka syyskuussa tutustui suomalaisen musiikkielämään.

Yhdistelmä

SYS:n ja SVFF:n toteuttama stipendiaattitoiminta on erittäin hyvin tukenut yhdistysten toiminnan päämääriä. Stipendiaatit ovat omassa maassaan pitämällä esitelmillään lisänneet ystävyysmaan tunnettavuutta. Tämän lisäksi stipendiaattivaihdon myötä yhdistykset ovat saaneet aktiivijäseniä toimintaansa. SYS:n hallituksessa ja paikallisosastojen johtotehtävissä on ollut ja on edelleen entisiä Sveitsissä stipendiaatteina olleita henkilöitä.

Entisten suomalaisten stipendiaattien yhteyksien ylläpitämiseksi SYS on n. viiden vuoden välein järjestänyt stipendiaattitapaamisen. Tilaisuudessa on muisteltu menneitä stipendiaattiaikoja sekä päivitetty stipendiaattien tiedot yhdistyksestä ja sen toiminnasta

Stipendirahaston hoidossa johtajatus läpi vuosikymmenien on ollut huolehtia siitä, että yhdistys pystyy toteuttamaan stipendiaattivaihdon tasavertaisesti Sveitsissä toimivien yhdistysten kanssa niiden päämäärien hyväksi, jotka yhdistys on toiminnalleen asettanut.

Suomessa on vuodesta 1970 alkaen ml. juhlavuosi 2008 vierailut yhteensä 82 siviilistipendiaattia ja 77 upseeristipendiaattia.

Teatterineuvos Ritva Heikkilä kertomassa kokemuksiaan Sveitsistä entisten stipendiaattien tapaamisessa huhtikuussa 2005. kuva: Pentti Turunen

ristipendiaattia. Kun laskentaperusteena käytetään keskimäärin kolmen viikon stipendiaattiaikaa, voidaan arvioida, että SYS on vuosin 1970–2007 käyttänyt varsinaisiin stipendeihin yli 220 000 euroa.

Esko Vaahtolammi

SYS:n matkailutoiminta

Tämän artikkelin tarkoituksena on lyhyesti kuvata SYS:n toiminnan kannalta merkittävän matkailun kehittymisen päävaiheita ja -tapah-tumia. Artikkelin perustuu työn alla olevaan yhdistyksen historiikkiin.

Toiminnan alkuvaiheet

Sveitsin Ystävät Suomessa -yhdis-tyksen yhtenä tavoitteena on Sveitsin tunnetuksi tekeminen. Matkailu on hyvä keino lisätä kohdemaan tunnet-tavuutta. Toiminnan alusta alkaen Sveitsiin suuntautuvien matkojen järjestäminen oli esillä yhdistyksen vuosittaisessa toiminnassa.

Toisen toimintavuoden 1949 johto-kunnan kokouksessa käsiteltiin mahdollisuutta seuramatkan jär-jestämiseksi Sveitsiin ja päätettiin kääntyä asiassa SYS:n valtuuskunnan jäsenen K.T.B. Koskenkylän puoleen. Koskenkylä toimi tuolloin 1940-lu-vulla Kauppa- ja teollisuusministe-riössä ilmailutoimiston päällikkönä. Hanke ei ilmeisesti edennyt, koska siihen ei myöhemmissä kokouksissa palattu.

Yhdistys on myös eri muodoissa tukenut alusta alkaen Suomeen tapah-tuneita sveitsiläisten matkoja. En-simmäisten vuosien toiminnasta esi-merkkinä otetaan vuosi 1950. Tuol-loin matkailujaoston puheenjohtaja neiti Hilja Gertsch selosti kokoukses-sa turistitoimintaa, mainiten yli 30

sveitsiläisen turistin käyttäneen hyväkseen yhdistyksen yhdessä Marttaliiton kanssa järjestämää ma-joitus- ja matkaverkostoa. Syyskuu-sa 1951 kirjattiin matkailua käsitel-leen johtokunnan pöytäkirjaan totea-mus, että sveitsiläisille oli järjestetty ilmaisia yöpymis- ja kesänvietto-mahdollisuuksia.

Ensimmäinen oma matka 1956

Ensimmäinen yhdistyksen matkailu-jaoksen järjestämä lentomatka Sveitsiin tehtiin elo-syyskuun vaihteessa 1956. Matkan johtajana oli SYS:n matkailujaoksen vetäjä revii-sori Hilja Gertsch. Matkaan osallistui 21 henkilöä ja matkan aikana tutus-tuttiin mm. seuraavien paikkakuntien nähtävyyksiin: Luzern, Lugano, Montreaux, Thun, Bern ja Zürich. Kertomuksen mukaan matka oli erit-täin onnistunut.

Vuonna 1957 johtokunta käsitteli helmikuussa tohtori Emil Winkelma-nin aloitteesta sveitsiläisten Suomen ystävien matkaa Suomeen heinä-elo-kuussa. Winkelman tiedusteli voitai-siinko täältä lähettää vastaava ryhmä suomalaisia samalla koneella Sveitsiin. Päätettiin kysyä jäseniltä, olisiko joku halukas toimimaan ko-matkan järjestelijänä ja johtajana. Seuraavassa jäsenkirjeessä ilmoi-tettiin, että metsänhoitaja Mauno Pakkanen hoitaa Sveitsin matkan valmisteluja ja hänen puoleen voi

Kuvakollaasi Matka-08 SYS:n messuosastolta.

Kuvassa Veli-Pekka Tihlman, Raija Teinilä, Mia Lanz ja Pentti Turunen

VIINIMATKALLA

Kulttuuri- ja vaellusmatka

Wallisin viinialueelle

Lokakuussa 1995 järjestettiin viikon mittainen Sveitsinmatka Wallisin viinialueelle. Matkan-johtajana oli Pentti Turunen ja siihen osallistui 24 jäsentä.

Kuvat: Pentti Turunen

asiasta kiinnostuneet kääntyä. Matkat toteutuivat ja onnistuivat hyvin.

Yhteistoiminta muotoutuu

Parin vuoden kuluttua vuonna 1959 Kuopiossa toimiva itsenäinen Sveitsin ystävähdistys teki aloitteen Sveitsin matkasta. Yhteistoiminnan edetessä SYS:n johtokunta joutui voimallisesti puuttumaan matkan järjestelyihin, että se lopulta saatiin toteutettua. Syyskuussa johtokunta totesi, että Turunen on matkojen järjestelyissä ja toimeenpanossa toteuttanut johtokunnan tahdon. *Matkojen voidaan katsoa onnistuneen ja edistäneen molempien yhdistysten toimintaperiaatteita sekä jättäneen suotuisan maaperän vastaavien matkojen järjestämisestä tulevaisuudessa.* Marraskuun kokouksessa puheenjohtaja luki kyseisen sveitsiläisen retkikunnan johtajan arkkitehti Theo Landiksen kiitoskirjeen ja mainitsi, että Landis olisi yhdessä Turusen kanssa valmis ensi kesänäkin järjestämään vastaavan matkan. Tästä ryhmämatkasta oli Helsingin Sanomissa lyhyt artikkeli ja Seutulan lentokentällä otettu valokuva sveitsiläisestä matkaseurueesta. Näin oli luotu perusteet seuraavien vuosikymmenien aikana tapahtuneille sisaryhdistysten yhteisille tilausmatkoille.

Sekretariat Charterflüge

Vuonna 1972 päätti sisaryhdistys SVFF, lentojen suuresta kysynnästä johtuen, perustaa oman toimistonsa ”Sekretariat Charterflüge” hoitamaan järjestelyjä. Pirkko Landis-Laitiala ryhtyi vetämään toimintaa, koska hän oli jo aikaisemmin yhdessä miehensä Theo Landisin kanssa järjestellyt ryhmälentoja Suomeen yhteistoiminnassa SYS:n kanssa. Pirkko Landis-Laitiala hoiti tätä jäsenten ja varojen hankinnan kannalta merkittävää tehtävää antaumuksella aina vuoteen 1999 saakka. SYS:n vuoden 1972 ensimmäisessä kiertokirjeessä todettiin, että edullisia charterlentoja järjestetään Sveitsiin Finnairin Caravelle-koneilla. Suunniteltuja lentopäiviä Zürichiin oli viisi. Kyseessä oli -

vat pelkät lennot, mutta *jos halukkuutta ilmenee, pyritään pariin matkaan kytkemään valmismatka.* Lisäksi todettiin, että toimintaa johdetaan Sveitsistä ja järjestelyvastuu on siellä.

Jäsenkirjeessä 1/74 pyydettiin seuraavan kesän lennoista kiinnostuneita ilmoittautumaan postikortilla yhdistyksen puheenjohtajalle Viljo Turuselle. Yhdistyksen puheenjohtaja otti itse tuolloin vastaan ilmoittautumiset, mutta varsinaisen käytännön järjestelytyö oli siirretty matkatoimistolle. Yhdistyksen kautta tapahtuneiden ilmoittautumisten tarkoituksena oli mahdollistaa jäsenyyden tarkistaminen.

Marraskuun 1974 jäsenkirjeessä ilmoitettiin, että *joulun lentomatkat toteutuvat pääpiirtein suunnitelman mukaan. Muutama paikka on vielä vapaana. Hinta tulee olemaan n. 500 mk (n.400 euroa) osallistujien lopullisen määrän mukaan. Normaali edestakainen lentolippu maksaa 1 798 mk (n.1500 euroa) hengeltä.* Euromääräiset hinnat ovat vuoden 2006 kustannustason mukaiset.

Jäsenyys oli edellytys

Vuoden 1975 jäsenkirjeessä oli muistutus: *Pettymysten välttämiseksi korostetaan jälleen, että lentoihin ovat oikeutettuja osallistumaan vain henkilöt, lapset 10 vuodesta alkaen mukaan luettuina, jotka ovat olleet yhdistyksemme jäseniä vähintään 6 kk ennen lentoa ja säännöllisesti maksaneet jäsenmaksunsa yhdistykselle.*

Charterlentojen suosion ja niiden

Pirkko Landis-Laitiala

lukumäärän kasvaessa, palkattiin vuonna 1976 osa-aikaiseksi toimistosihteeriksi Kaija Horn päätehtävänä lentojen järjestelyt. Lentojen toteuttamisesta sovittiin vuosittain lentoyhtiön ja molempien yhdistysten kesken käydyssä kolmikanta-neuvottelussa. Sopimukseen kirjattujen peruslentojen lisäksi voitiin järjestää ylimääräisiä lentoja, mikäli niihin riitti halukkaita.

SYS:n matkailujaosto järjesti myös ajoittain omia ryhmille tarkoitettuja valmismatkoja Sveitsiin. Vuonna 1986 matkailujaosto järjesti mm. pääsiäisen aikaan kaksi ryhmälentoa Zürichiin. Osallistujia oli 19 ja 29 henkilöä. Seuraavana vuonna vastaavat hiihtoloman ajalle suunnitellut matkat jouduttiin perumaan osallistujien vähyydestä johtuen.

Tilauslennot vastatulessa

Kilpailu takia omat tilauslennot alkoivat olla vaikeuksissa 1980-luvun loppupuolella. Vuoden 1989 vuosikertomukseen oli kirjattu tulevaisuuden ennuste. *Tilauslentoja pyritään järjestämään jatkossakin, koska ne ovat tärkeä toimintamuoto jäsenten kannalta. Jos ne tappiollisina on pakko lopettaa, on samalla oletettavissa, että jäsenmäärämme kääntyy pahaan laskuun.*

Vuonna 1991 järjestetyistä lennoista kesälento oli tappiollinen. Joululennoltakaan ei saatu taloudellisesti merkittävää tuottoa. Johtokunta päätti tällöin luopua ainakin toistaiseksi ko. lennoista tappiollisina, vaikka Sveitsin päässä niille olisikin kysyntää. Aikaisemmin todettu ennustus toteutui ja yhdistyksen jäsenmäärä alkoi laskea.

Yhdistys on tilauslentojen loppumisen jälkeen pyrkinyt järjestämään jäsenilleen alennuksia lentoyhtiöiden ja matkatoimistojen järjestämistä Sveitsin matkoista. Myös omia valmismatkoja on ajoittain järjestetty. Esimerkkeinä yhdistyksen järjestämistä matkoista voidaan todeta seuraavat matkat.

Lokakuussa 1995 järjestettiin kulttuuri- ja vaellusmatka Wallisiin viinialueelle. Matkanjohtajana oli Pentti Turunen ja siihen osallistui 24 jäsentä.

Tarja ja Seppo Haarion useat vaellusmatkat ovat olleet suosittuja.

Yhdistelmä

Sveitsi on aina ollut matkakohteena suomalaisia houkutteleva ja vetovoimainen alppimaa. Yhdessä sisaryhdistyksen kanssa luotu edullisten tilauslentojen järjestelmä oli SYS:n kannalta erittäin merkittävä. Matkojen edullisuudesta johtuen ne saavuttivat suuren suosion ja niiden ansiosta SYS:n jäsenmäärä alkoi nopeasti kasvaa. Lisääntyneet jäsenmaksutulot ja lentojen tuotto loivat yhdistykselle varallisuutta siinä määrin, että aikanaan voitiin aloittaa mm. stipendien myöntäminen sveitsiläisille

Samalla tietenkin toteutui yhdistyksen päämäärä *tehdä Sveitsiä ja sen kulttuuria tunnetuksi*. Sveitsin kiinnostavuus matkailukohteena on edelleen säilynyt, josta hyvänä osoituksen on mm. niiden vierailijoiden lukumäärä,

jotka ovat käyneet yhdistyksen omalla osastolla vuosittaisilla matkailumessuilla. Yhdistyksen toimistoon tulee melkein päivittäin kyselyjä Sveitsin matkailuun liittyen. Yhdistyksen internet-sivujen yhtenä kehittämisen tavoitteena on ollut Sveitsin matkailua käsittelevien tietojen välittäminen ja samalla tietenkin Sveitsitiedouden lisääminen.

Yhdistys on stipendiaattoiminnan lisäksi koko toimintansa ajan taloudellisten edellytysten ja harkintansa mukaan tukenut taloudellisesti sveitsiläisten yksityishenkilöiden ja seurueiden Suomen matkoja. Lisäksi yhdistyksen jäsenet ovat henkilökohtaisella panoksellaan olleet mukana mm. matkojen opastusjärjestelyissä.

Tilauslentoja tehtiin parhaina aikoina vuosittain keskimäärin 3-5 matkaa. Käytössä olleiden tietojen perusteella vuosina 1978–1991 matkoihin osallistui yhteensä 4 784 SYS:n jäsentä. Paras vuosi oli 1979, jolloin viidelle matkalle osallistui yhteensä 735 jäsentä.

Esko Vaahtolammi

SVEITSIN VALALIITTO

Valaliiton omintakeinen rakenne perustuu pitkälti maantieteeseen. Vuori-laaksot ja suurten järvien rannat olivat kylläkin asuttuja, mutta siellä asuvilla ei ollut mitään yhtenäisyyden tunnetta. Nimitys Helvetia tulee Länsi-Sveitsissä asuneista kelttiläisistä helveeteistä, kun taas idässä, nykyisen Graubündenin alulla asui reettejä. Sen vuoksi roomalaisena aikana maa kuului kahteen eri provinssiin, Galliaan ja Raetiaan. Kansainvaellusten aikana länteen asettuivat germaanikansa burgundit ja heistä itään tulivat alemannit. Lisäksi maa joutui vuosisadoiksi frankkien ylivaltaan.

Roomalainen hallintotraditio ja germaanien sukuun perustuva valtajärjestelmä edesauttoivat aatelisluokkaa kehittymään, mutta he eivät saaneet viljeljiä vuoristolaisia alistumaan. Aargausta kotoisin olevat Hapsburgit olivat päässeet 1200-luvulla melkein koko saksankielisen Sveitsin herroiksi, mutta vuorilla maata viljelevät talonpojat ryöstelivät jatkuvasti Alppeja ylittäviä matkamiehiä. Nämä Urista, Schwyzistä ja Unterwaldenis-

ta kotoisin olevat talonpojat kokoontuivat 1. elokuuta 1291 Vierwaldstatterseen rannalle solmimaan eräänlaisen liiton Hapsburgeja vastaan. Päivän katsotaan olevan valaliiton synnyinhetken.

Seuranneessa sodassa valaliiton miehet löivät ritariarmeijan ja vähän sen jälkeen Luzern liittyi siihen. Vuonna 1353 mukaan tuli Bern. Tuolloin 1300-luvulla aatelien valta murtui ja kilttojen hallitsemat kaupungit itsenäistyivät. Samaan aikaan maaseudulla kehittyivät *Landesgemeinden* vapaiksi edustuslaitoksiksi ja itsenäisten talonpoikien tavallaan demokraattinen asema kasvoi. Kaupunkien porvariskiltojen ja talonpoikien vastakkainasettelu tuli kestämään vuosisatoja. Mutta samaan aikaan valaliitto laajeni. 1500-luvun alkuun mennessä se koostui 13:sta kantonista. Uusien alueiden hoitamiseksi päätettiin järjestää ensimmäinen valtiollinen organisaatio, *Tagsatzung*, jossa jokaisella kantonilla oli kaksi edustajaa ja yksi ääni. Tämä järjestelmä oli voimassa vuoteen 1798.

VAELLUSMATKALLA

Vaellusmatka Saastalin alppirinteille

Tarja ja Seppo Haarion vetäminä on vuodesta 1998 alkaen järjestetty eri vuosina yhteensä seitsemän vaellusmatkaa Sveitsiin Saastal-laaksoon. Matkoille on osallistunut useita kymmeniä vaeltajia.

Kuvat: Tarja ja Seppo Haario

CH: CONFOEDERATIO HELVETICA

Tell-museo sijaitsee
Urin kantonin Bürglenin kylässä.

Urnersee-järven rannassa sijaitsevan Telskapellen neljä suurta seinämaalausta Tellin tarinasta on maalannut historiamaalari Ernst Stückenberg Baselista.
Kuvat: Pentti Turunen

Flüelen 1840, laivaliikennettä Urnersee-järvellä. Akvarelli :Siegfried

13 kantonin aika

Vastakohtaisuudet talonpoikien ja kaupunkilaisten välillä synnyttivät palkkasoturijärjestelmän. Usein ainoa tapa nuorille miehille liikakansoitettussa vuoristolaaksossa oli värväytyä ulkomaille sotureiksi.

Zürich päätti ensimmäisenä panna toimeen uskonpuhdistuksen vuonna 1525 pappi Huldrych Zwinglin johdolla. Esimerkkiä seurasivat pian mm. Basel, Bern ja Geneve. Tosin Genève ei kuulunut Sveitsiin. Seurauksena oli kahteen tunnustukseen jakautunut liitto: protestanttiset suuret kaupungit ja katolinen maaseutu. Kaksikolmas osaa oli protestantteja ja talouselämä oli heidän käsissään. Raha sijoitettiin maaomaisuuteen ja kauppa ja teollisuus alkoi keskittyä muutamille suvuille. Kaupunkiporvarien aristokratisoituminen oli yhä selvempää ja maaseudun alistaminen palkkatyöläisiksi johti pitkin 1500- ja 1600-lukua maalaisten kapinoihin. Mutta yläluokan voitto oli täydellinen ja maaseutuväestöstä kehittyi sana *Untertanen*, joka kuvaa hyvin vanhan valaliiton sosiaalista todellisuutta.

Levoton aika

Ranskan vallankumouksesta 1789 aina vuoden 1848 rauhantekoon saakka Sveitsin historia on tulvillaan jatkuvia levottomuuksia. Ranska miehitti maan 1798, mutta yleensä ranskalaisia tervehdittiin vapauttajina, ja vain Bern taisteli miehittäjiä vastaan. Vanha järjestelmä lakkautettiin. Napoleon antoi uuden perustuslain, joka yhdisti lakkautetut kanttoonit. Kyllästyneenä sveitsiläisten riitoihin, hän kuitenkin palautti kanttoonit jo vuonna 1803. Samalla ”Helvetian tasavaltaan” liitettiin mukaan mm. Vaud, Ticino ja Graubünden.

Yhdentoista vuoden kuluttua Ranskan keisarikunta sortui ja Wienin kongressi määritteli Euroopan uudelleen. Sveitsin kanttooneihin palautettiin *Tagsatzungit* ja aristokraateille palautettiin etuoikeudet. Geneve, Neuchatel ja Valais liitettiin valaliittoon, jonka viralliseksi nimeksi tuli *Schweizerische Eidgenossenschaft*. Juran alue liitettiin Berniin korvauksena siitä erotetusta Aargauista.

Uudessa valaliitossa vallitsi kuitenkin jyrkkä vastakohtaisuus maaseudun katolisten vanhoillisten ja kaupunkien protestanttisten liberaalien välillä.

Vuonna 1845 puhjennut kaikkialle Eurooppaan levinnyt perunakadon vuoksi vastakohtaisuus kärjistyi. Kahdesta miljoonasta asukkaasta n. 20 % oli köyhiä. Tilanne johti viimeiseen sisällissotaan. Hallituksen joukot saivat vuoden 1847 lopulla voiton, joka oli samalla myös liberaalien voitto. Perustuslakia säätävä kokous kokoontui Berniin ja takasi kaikille yhtäläiset kansalaisoikeudet. Perustettiin kaksikamarinen parlamentti: tullimääräykset, raha ja mitat tulivat yhtenäisiksi. Mutta kanttooneille jätettiin edelleen niiden suuret etuoikeudet. Valtion johtoon tuli seitsenjäseninen *Bundesrat*, jonka jäsenet vuorottelevat valtionpäämiehenä. Erialaisten poliittisten kysymysten antaminen kansanäänestysten ratkaisutaviksi tuli yleiseksi tavaksi vasta 1874 suoritettussa perustuslain tarkistuksessa. Silloin vakiintui se tapa, joka tekee Sveitsin parlamentarismista ainutlaatuisen.

Taloudellinen nousu

Vuoden 1848 perustuslaki avasi tien kapitalistiselle järjestelmälle. Suurissa kaupungeissa Zürichissä ja Baseliissa oli jo 1700-luvulla kehittynyt puuvilla- ja silkkituotanto. Genevestä Juraan kehittyi puolestaan kelloteollisuus, jonka piirissä pienet kellosepät säilyttivät asemansa. Aikaisemmin olivat patriisit sijoittaneet rahansa maaseudulle maan ostamiseen, mutta nyt 1850-luvulla he alkoivat sijoittaa uusiin rautatieyhteyksiin. Samalla alkoi koneenrakennusteollisuus nousta niin, että vuosisadan lopulla se oli jo ylivoimaisesti tärkein teollisuusala. Rautatiet levisivät nopeasti kaikkialle. 1880-luvulla valmistui lopulta Gottardin solan alle pitkä tunneli, joka yhdisti Saksan ja Italian rautatiet.

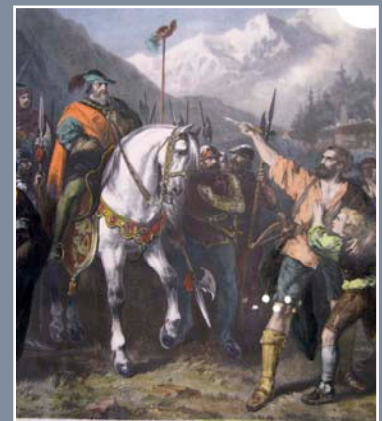
Myös matkailu kasvoi nopeasti, kun Alpit tulivat muotiin romantiikan

aikakaudella. Vuoriston rutiköyhät asukkaat havaitsivat, että hotellien avaaminen ulkomaalaisille oli kannattavaa. Se merkitsi ensi kerran sveitsiläisille ulkomaisia tuloja. Sveitsi pysyi silti edelleen köyhänä, minkä vuoksi suuret määrät emigrantteja lähti mm. Amerikkaan ja Venäjälle viedessä mukanaan myös juustojen ja suklaan tekemisen taidon. Jopa Suomessa sveitsiläiset olivat neljänneksi suurin ulkomaalaisryhmä.

Ulkoapäin katsottuna Sveitsi on pysynyt rauhallisena demokratian mallimaana, mutta sisäpoliittisesti se on jatkuvasti täynnä vastakohtaisuuksia. Vastakkain ovat suuret kaupungit ja pienet maaseutukantonit. Toisen maailmansodan aika loi kuvan hampaisiin asti aseistautuneesta maasta, joka valvoi ulkomailta tulleita sijoituksia. Varsinkin vuoden 1945 jälkeen on kysytty, kuinka Sveitsin oli mahdollista pysyä puolueettomana pikkuvaltiona. Tärkeäksi tekijäksi näyttävät nousseen Alpit, sillä Saksa empi valloittaa Sveitsiä, joka uhkasi räjäyttää alppitunnelit. Lisäksi puolueeton Sveitsi oli hyödyllinen Saksalle. Sveitsiin kertyi suuret määrät rahaa sotaikäyvistä maista, ja lisäksi se tarjosi tapaamispaikan keskeltä Eurooppaa.

Uuden vuosisadan alkaessa ei edelleenkään ole yhtenäistä Sveitsiä, vaan löyhä valtioiden yhteenliittymä. Tavallaan se on vanhan Saksalais-roomalaisen valtakunnan jäännös samaan tapaan kuin pieni Liechtenstein. Euroopan unionin ympäröimä Sveitsi vastustaa tapansa mukaan yhtenäistymistä. Samat kanttoonit kuin ennenkin ovat liittymistä vastaan, mutta suuret kaupungit ovat sen puolella, aivan kuin jo keskiajalla.

Hannu Laaksonen

Sveitsiläiskaarti

Sveitsiläiset olivat 1500-luvun alussa maineensa huipulla ja heitä pidettiin pelottavina vastustajina. Ranskan kanssa solmitun sopimuksen jälkeen he olivat Ranskan kuninkaan henkivartiona vuoteen 1792 saakka. He muodostavat päivin tehokkaan Sveitsiläiskaartin yhä vieläkin.
kuvat: Pentti Turunen

Paikallisosastojen tapahtumia

Jyväskylä

TOUKOKUU

9.5.08 vietämme Eurooppa-päivää Jyväskylässä kävelykadulla ja tutustumme Taidemuseoon klo 14-16 osoitteessa Kauppakatu 23 JKL.

KESÄKUU

viikolla 24 valmistamme KUUSENKERKKÄ-SIIRAPPIA. Tiedustelut Matti Eerola (0400-183 080)

HEINÄKUU

31. heinäkuuta klo 17 alkaen vietämme SYS:n 60 vuotisjuhlaa Kiviniemessä, os. Haukkalantie 30. Ohjelmassa laulua, musiikkia ja sveitsiläisiä muisteloita.

ELOKUU

17.9.08 klo 13 alkaen tutustuminen Ilmailumuseoon Tikkakoskella, os. Tikkakoskentie 125. Kuljetus omilla autoilla tai busseilla n:o 22 tai 36, joilla pääsee museon portille. Pääsymaksu 6 €.

LOKAKUU

Luentosarja "Alppien ja juustojen Sveitsi" neljänä iltana. Tarkempi ilmoitus Keskisuomalaisen seuratoimintapalstalla ja kansalaisopiston tiedotteissa.

Pikkujoulu marraskuussa.

Tiedustelut syksyllä Matti Eerola.

Kuopio

TOUKOKUU

17.5.2008 Perinteinen Mahdollisuuksien tori ja Maailma Kuopion torilla lauantaina
Tervetuloa mukaan kansainväliseen ohjelmalliseen tapahtumaan, jossa voit tavata sekä Sveitsin ystäviä että muiden ystävyysseurojen edustajia maailman navassa!

Lahti

Huhtikuussa 27.4. on Lahdessa kansainväliset markkinat satamassa.

TOUKOKUU

20.5. vietetään toukokuun Fondue-iltaa klo 18 alkaen Lahden reumayhdistyksentiloissa Vapaudenkatu 1.D.67, aivan linja-autoaseman vieressä. Sari Pranovi kertoo liha- ja juustofonduesta ja niiden valmistuksesta. Arpajaiset ja muuta ohjelmaa myös. Kustannukset 10€ aikuiset ja 5€ lapset. Tervetuloa joukolla.

ELOKUU

Juhlamatka junalla yhdistyksen 60-v juhliin .
2.8. Kokoontuminen Lahden rautatieasemalla klo 11, josta juna kohti Helsinkiä klo 11.17. Lahden osasto maksaa 5€ junalipusta. Tiedustelut Pirjo Pfäffli 044 7521152.
TÄRKEÄÄ! Päivälliskortti 45€ maksetaan 19.6. mennessä SYS:n tilille.

Mikkeli

Tilaisuuksista tiedotetaan paikallisosaston jäsenkirjeellä.

Pääkaupunkiseutu

Tarkemmat tiedot tapahtumien ajankohdista saa aina yhdistyksen nettisivuilta tai soittamalla yhdistyksen toimistoon. www.sveitsi.fi/sys (valitse -pk-seutu)

Perinteinen Stammtisch/kantapöytä joka kuukauden ensimmäisenä torstaina

klo 18.00 alkaen ravintola Zinnkellerissä, Meritullinkatu 25, Helsinki.

Tervetuloa tapaamaan myös muiden saksankielisten yhdistysten jäseniä!

Vaihtelevaa ohjelmaa.

TOUKOKUU

8.5. to klo 18.00 Stammtisch. HUOM. Toukokuun 2. torstai! Zinnkeller.

Kotisatama-ohjelmassa puhutaan Sveitsistä

13.5. ti klo 18.00 Kotisatama-filmi, jonka aiheena on Sveitsi.

Kirjasto10, Ryhmätyötila, Elielin-aukio 2 G, Pääpostitalo 2. krs.

TV1:ssä 23.11.07 esitetty Kotisatama-ohjelma. Tule katsomaan ja keskustelemaan: Kikka Zürcher TV-ohjelmasta on mukana illassa!

KESÄKUU

5.6.to klo 18.00 Stammtisch. Viimeinen ennen kesätaukoa! Zinnkeller.

HEINÄKUU ei ohjelmaa.

ELOKUU

2.8. la klo 14.00 Juhla: Sveitsin Ystävät Suomessa 60 vuotta. Karjalatalo, Käpylänkuja 1, Käpylä, Helsinki.

SYYSKUU

4.9. klo 18.00 Stammtisch. Zinnkeller
 Syysretki Mouhijärvelle palkittuun Herkkujuustolaan!!!

klo 09.00-18.00

TV:stä tutun sveitsiläisen Peter Dörigin juustot on palkittu Joutsenlipulla. Tutustumme juustolaan ja sen tuotteisiin. Halukkaat voivat ostaa juustoja. Lounaalle siirrymme 200-vuotiaaseen Salotalon metsätorppaan, jossa ruoka valmistetaan vanhaan tapaan puuliedellä. Aito maalaisympäristö. Ateria sveitsiläisittäin röstiä lisukkeineen.

Hinta 40 euroa jäseniltä, muilta 50 euroa.

Hintaan sisältyy matka ja opastus sekä lounas (+vesi, maito, mehu).

Ilmoittaudu perjantaihin 5. syyskuuta mennessä sähköpostitse lesinur@gmail.com tai puhelimitse 040 715 1570.

Ilmoita samalla yhteystietosi, kaikkien ilmoittamiesi nimet ja mahd. ruoka-allergiat.

Maksu pk-seudun tilille Sampo 800017-70614031 em. päivään mennessä, VIITE 3214. Reitin varrelta pääsee mukaan Riihimäen ja Hämeenlinnan liittymistä.

Tampere

SVEITSIN YSTÄVIEN KILTA ry

Paikallisosasto Pirkanmaalla

Kansainvälinen Toimintakeskus Suvantokatu 13
 33100 Tampere

Työväenopiston luentosarja ”Ikkuna Sveitsiin” saatiin menestyksellisesti ohi. Kaikilla kerroilla luentosali oli lähes täynnä

TOUKOKUU

12.5. Kansainvälisen toimintakeskuksen kevätjuhla, ja perinteiset Snellmanin päivän nyyttikestit

9.5. Toimintakeskuksen yhdistykset osallistuvat Eurooppapäivän viettoon, mutta miten, on vielä hieman auki.

Molemmista tarkemmin lähempänä Killan kotisivulla www.sveitsin-kilta.fi

Loppukevään ohjelma

Stammtisch

Kokoonnumme aina joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 18.30 Ravintola Piazzassa, Hämeenkatu 1. Kevään ja kesän Stammtisch päivät ovat:

1.4. , 6.5.*), 3.6. , 1.7. , 5.8. ,

*) Ti 6.5. Stammtisch/Koskikävely Tammerkosken rannoilla.

Kokoonnumme Piazza Ravintolan edessä klo 18.00 (Huom! kellonaika). Kävelyn jälkeen palaamme Piazza Ravintolaan.

LomaLinja järjestää mm. vaellusmatkan Patikointia Sveitsin Alpeilla 16. - 23.8.2008

Kesän Sveitsi-matkan suunnitteluun apua ja ideoita löytyy seuraavista osoitteista:

www.myswitzerland.com

www.swisstravelsystem.ch,

www.sbb.ch

(ks myös killan kotisivun linkit)

HAND MADE QUALITY

HERKKUJUUSTOLA

www.herkkujuustola.fi

KOTIMAISIA ERIKOISJUUSTOJA SVEITSILÄISELLÄ AMMATTITAITIDOLLA

www.herkkujuustola.fi

Raclette- ja Fondueiltoja tunnelmallisessa
 Salotalon Torpassa

www.salotalo-adventures.com

Turku

LOKAKUU

STUDIA GENERALIA

HELVETICA

Järjestetään kolmena lokakuun iltana. Luennot ovat pituudeltaan 45 min. (2 luento/ilta) ja niiden välillä tarjoillaan viiniä ja iltapalaa

Hannu Laaksonen, FL: Sveitsin liittovaltio

Minna Majjala, lehtori, FT: Sveitsi-kuva suomalaisissa saksankielen oppikirjoissa

Eva Hakkarainen, korkeakoulunlehtori (emer.): Uudet sveitsiläiset kirjailijat ja kirjat

Eliisa Lehti, teologi: Sveitsi teologin silmin - sisältöä ja silmänruokaa.

Tuula Laitinen, FM: Sveitsin musiikki

Mia Lanz, kieltenopettaja: Sveitsin 4 kieltä ja monta kulttuuria

MARRASKUU

Perinteinen raclette-ilta Förិតuvassa

Tellervo ja Pentti Turunen kertovat työskentelystään Sveitsin Pestalozzi-kylässä.

Wilhelm Tellin patsas
 Altdorfissa

Novartis Finland Oy onnittelee 60-vuotiasta Sveitsin Ystävät Suomessa ry:tä

Sveitsiläinen Novartis kuuluu maailman johtaviin lääkeyrityksiin. Olemme toimineet potilaan parhaaksi jo vuodesta 1758 alkaen. Meitä novartilaisia on noin 100 000 ja toimimme 140 maassa. Missiomme on parantaa sairauksia, lievittää kärsimyksiä ja lisätä elämänlaatua.